

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2020. július 13. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2020. január 16. napján kihirdetett 1.Bf.136/2019/17. számú ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a vádlott költségére, továbbá a meghatalmazott védőjének díjára és költségére vonatkozó megtérítés feltételei fennállnak.

I n d o k o l á s

- [1] A Nyíregyházi Járásbíróság a 2019. január 21. napján kihirdetett 4.B.577/2018/12. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 165. § (1) bekezdésébe ütköző, aszerint minősülő és büntetendő foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében. Ezért őt a bíróság 1 év időtartamra próbára bocsátotta és kötelezte a vádlottat 125.958,- Ft bűnügyi költség megfizetésére.
- [2] A kihirdetett ítéletet a Nyíregyházi Járási Ügyészség tudomásul vette, míg a vádlott és védője felmentésért, elsősorban bűncselekmény, másodsorban bizonyítottság hiányában jelentett be fellebbezést.
- [3] A Nyíregyházi Törvényszék a 2020. január 16. napján kihirdetett 1.Bf.136/2019/17. számú ítéletével a Nyíregyházi Járásbíróság 2019. január 21. napján kihirdetett 4.B.577/2018/12. számú ítéletét megváltoztatta. A vádlottat az ellene foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült 125.958,- Ft, míg a másodfokú eljárás során felmerült 16.000,- Ft bűnügyi költséget az állam viseli. Rögzítette továbbá, hogy a vádlott születési ideje helyesen: ...
A Nyíregyházi Törvényszék az elsőfokú ítélet tényállásában észlelt megalapozatlanságot a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 593. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében eljárva az elsőfokú bíróság által is értékelt iratok nyilvános ülésen és a tárgyaláson elhangzottak, valamint a bizonyítási eljárás során beszerzett igazságügyi műszaki szakértői vélemény és iratok alapján pontosította, illetőleg kiegészítette és a rendelkezésre álló iratok és az igazságügyi műszaki szakértő ismételt meghallgatása alapján azt állapította meg, hogy a szakértői helyszíni szemle hiányosan került lefolytatásra, melynek következtében a szén-monoxid mérgezés közvetlen veszélyét kialakító körülmény illetőleg körülmények kétséget kizáróan nem állapíthatók meg, azokra bizonyítás már nem vehető fel. Így a vádlottat az ellene emelt foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége vádjá alól bizonyítottság hiányában a Be. 4.§ (6) bekezdés és Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján felmentette.

- [4] A másodfokú ítélettel szemben az ügyész, vádlott és védője nyilatkozattételre három munkanapot fenntartott, melynek során a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be, a vádlott és ... meghatalmazott védője a törvényes határidőn belül jogorvoslati nyilatkozatot nem tett.
- [5] A másodfokú bíróság ítéletével szemben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség Bf.1331/2017/4. számú átiratában fellebbezést jelentett be a vádlott terhére az ítéleti tényállás részbeni megalapozatlansága, a vádlott felmentése miatt, bűnösségének foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében történő megállapítása és ezért vele szemben próbára bocsátás intézkedés alkalmazása végett.
- [6] A főügyészség képviselője álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, azonban a helyes tényállás az első- és másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján, illetve helyes ténybeli következtetéssel megállapítható, a részbeni megalapozatlanság kiküszöbölhető. Tévedett a másodfokú bíróság, amikor pusztán abból a körülményből, hogy nem volt kétséget kizáróan megállapítható a szén-monoxid vissza áramlás konkrét oka, arra következtetett, hogy a vádlotti szabályszegő magatartás és a közvetlen veszély közötti oksági kapcsolat nem bizonyítható, a vádlotti magatartás ugyanis abban áll, hogy mulasztása folytán nem szűnhetett meg a közvetlen veszélyhelyzet. Ennek során hivatkozott a főügyészség arra, hogy a vádlott magatartásával tényállásban rögzített foglalkozási szabályok mellett az elkövetéskor hatályban lévő 1/1977. NIM rendelet 8. § (4) bekezdésében írt foglalkozási szabályokat is megszegte, ennek értelmében ugyanis ellenőrizni volt köteles a berendezés terv szerinti kivitelét, a beépített készülékek elhelyezését, a légellátás és az égéstermék elvezetésének szabályosságát, a gázvezetékek, gázfogyasztók, berendezések és más vezetékek, berendezések egymáshoz viszonyított helyzetét, minden olyan helyszíni körülményt, ami a szabályos üzemet gátolja vagy a műszaki előírásokat sérti. A vádlott e kötelezettségét megszegte, nem ellenőrizte azokat a fő tényezőket, amelyek a feladatát képezték volna, az adott gázkészülék biztonságos üzemeltetési szempontjából nem vizsgálta a bejáratú ajtó légáteresztési képességét sem. Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, ún. nyitott törvényi tényállás, nem kizárt a bűncselekmények mulasztás útján történő megvalósítása sem, ebben az esetben az elkövető tevékenységétől függetlenül indul el az okfolyamat, amelybe az elkövető nem avatkozik be, holott a foglalkozása folytán kötelessége lenne, kötelessége lenne a veszélyhelyzet elhárítása megszüntetése vagy annak enyhítése, de mulasztása folytán a veszélyhelyzet további kialakulásába nem avatkozik be és ezáltal azt fenntartja vagy súlyosítja.
- [7] A főügyészség álláspontja szerint a másodfokú bíróság iratellenesen állapította meg és mellőzni szükséges a tényállásból, hogy a gázkazán üzembe helyezését követően nem állapítható meg a gázkazán karbantartására és az égéstermék elvezető kémény karbantartására sor került-e. Szintén iratellenes az égéstermék elvezetését szolgáló kémény esetleges rossz állapota befolyásolta volna hátrányosan a kéményben a megfelelő huzatot, ennek a mondatnak ugyanis ellentmond a másodfokú bíróság által Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságtól beszerzett helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv. A szakértői megállapítások alapján akár a kémény nem megfelelő oka, akár a gázkazán elszennyeződése, páraelszívó vagy ventilátorral ellátott szellőzőkürt használata miatt szén-monoxid keletkezik a légtérben, a légellátás megfelelő biztosítása esetén ezen égéstermék a kéményben eltávozik, a fokozott elzárású nyílászárók nyílt égésterű gázkazán melletti használatát a vonatkozó rendelkezések éppen emiatt tilalmazzák kategorikusan. A vádlott, aki a szakhatóság műszaki ellenőri és gázszerelési munkák átvevője volt, a műszaki biztonsági követelmények megtartásának ellenőrzéséért önálló felelősséggel tartozott, a foglalkozás szabályait

azzal szegte meg, hogy a gázszerelési munkák ellenőrzése és átvétele során a légellátás és égéstermék elvezetésének szabályosságát nem ellenőrizte.

- [8] Fentiekre tekintettel a főügyészség indítványozta a Nyíregyházi Törvényszék ítéletének megváltoztatását, a tényállás helyesbítését, illetőleg kiegészítését és a vádlott bűnösségének foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében történő megállapítását és vele szemben próbára bocsátás intézkedés alkalmazását.
- [9] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.83/2020/2-I. sorszámú átiratában a főügyészség fellebbezését helyes indokainál fogva teljes egészében fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásnak a másodfokú felülbírálatára kapcsán a törvényszék kiegészítéseivel, helyesbítésével megalapozatlanná vált az egyébként megalapozott tényállás, a másodfokon eljáró törvényszék ugyanis a tényállást hiányosan, részben iratellenesen állapította meg, továbbá a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett, azonban a harmadfokú bíróság az ítélet részbeni megalapozatlanságát kiküszöbölheti, a tényállást kiegészítheti, illetve helyesbítheti, ha a helyes tényállás az elsőfokú illetőleg másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy felvett bizonyítás útján megállapítható. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a vádlott cselekménye jogi megítélése kapcsán kizárólag a hanyag gondatlanság alapozhatja meg a bűnösségét. A hanyag gondatlanság esetén a büntetőjogi felelősség megállapításának két alapvető feltétele van, nevezetesen az objektív gondossági kötelesség megszegése és a szubjektív előreláthatóság fennállása. A gondossági kötelesség annyiban objektív, hogy nem egy meghatározott személyre, hanem egy meghatározott körbe tartozó személyekre vonatkozik, akik ugyanolyan tevékenységet nagyjában-egészében azonos körülmények között fejtenek ki. Tevékenységük során különböző szabályokhoz kell igazodniuk, a foglalkozási, közlekedési, balesetelhárítási szabályok büntetőjog szempontjából külön normák. A mindennapi életben kialakult gondossági követelmények meghatározzák, hogy valamilyen tevékenységet hogyan kell gondosan végezni, azaz úgy, hogy ne származzanak belőle káros következmények, illetőleg mit kell tenni a lehetséges káros következmények elkerülése érdekében.
- [10] A fentieket szem előtt tartva a rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapítható, hogy a vádlott, aki a szakhatóság műszaki ellenőre és gázszerelési munkák átvevője volt, műszaki biztonsági követelmények megtartása ellenőrzéséért önálló felelősséggel tartozott, a foglalkozási szabályait megszegte azzal, hogy a gázszerelési munkák ellenőrzése és átvétele során a légellátás és égéstermék elvezetésének szabályosságát nem ellenőrizte, a vádlottnak az ellenőrzés elmulasztása mindenképp felróható. A vádlott foglalkozási szabályt szegő mulasztásával a lakók életét, testi épségét gondatlanságból közvetlen veszélynek tette ki, mulasztása és az eredmény között az ok-okozati összefüggés, valamint az eredmény tekintetében a gondatlan bűnössége megállapítható.
- [11] A fentiek szerint a fellebbviteli főügyészség képviselője indítványozta, hogy nyilvános ülésen az ítélet tábla változtassa meg akként a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét, hogy a tényállást helyesbítse, egészítse ki azzal, hogy a másodfokú bíróság ítéletének [31]-[32] bekezdésében írt foglalkozási szabályok mellett az elkövetéskor hatályban lévő 1/1977. NIM rendelet VII. Fejezet 8. § (4) bekezdésében írt foglalkozási szabályt is megszegte. A másodfokú ítéletből a [35] és [46] bekezdéseiben írt iratellenes megállapításokat mellőzze. A vádlotti szabályszegés és az eredmény közötti ok-okozati összefüggés megállapíthatóságának okán mellőzze a [4] bekezdésében írtakat, és ehelyett állapítsa meg, hogy a vádlott foglalkozási szabályt szegő magatartása és a bekövetkezett eredmény között az okozati összefüggés megállapítható.

- [12] Fentiek szerint a vádlott bűnösségét állapítsa meg foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében, a vádlottat bocsássa próbára és kötelezze a bűnügyi költség megfizetésére.
- [13] A vádlott védelmében eljáró ... ügyvéd 2020. július 10. napján érkeztetetten „Nyilatkozat” elnevezésű okiratot terjesztett elő, kifejtve azt, hogy a megyei főügyészség, fellebbviteli főügyészség fellebbezésben szereplő álláspontjával nem ért egyet és kérte, hogy az ítélet tábla a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét helyes indokainál fogva hagyja helyben. Észrevételeit ... szakmérnök útmutatásai alapján tette meg. A védelem álláspontja szerint annak megállapítása, hogy a vádlott magatartása és a bekövetkezett veszélyhelyzet között fennállt az okozati összefüggés, elsősorban műszaki szakértői kérdés, az eljárás során mind a vádlott, mind a védő több alkalommal jelezte, hogy ... igazságügyi szakértő véleménye nem megalapozott, a szakértő álláspontjának ellentmondásossága 2020. január 16. napján megtartott bírósági tárgyaláson is megállapítható volt, a szakértő meghallgatását követően nem látta értelmét annak, hogy külön észrevételeket tegyen, mert több ponton ellentmondásosnak, szakmai szempontból megalapozatlannak tartotta a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozatát, így a szakértői bizonyítással kapcsolatos észrevételeit az általa előterjesztett nyilatkozatban kívánta megtenni.
- [14] A védő az ügyben megtartott másodfokú tárgyaláson szakértő meghallgatásával kapcsolatosan citálta a szakértőnek a bíróság kérdésére adott válaszait és ezzel kapcsolatosan kifejtette észrevételeit, melynek összefoglalása, hogy a vádlott és a védő egyetért a Nyíregyházi Törvényszék álláspontjával, mely szerint a műszaki biztonsági ellenőrzést követően bekövetkezett körülmények változása új fogyasztói berendezések beüzemelése okán következhetett be olyan veszélyhelyzet, ami szén-monoxid vissza áramlást eredményezett. A szakértő elmulasztotta azokat az alapvető vizsgálatokat, méretezéseket, számításokat, amelyek alapján egyértelműen megállapítható lett volna a szén-monoxid visszaáramlásának oka és annak kialakulásáért felelős személy kiléte. A bizonyítatlanság hiánya nem küszöbölhető ki, ezért teljesen megalapozottnak tartotta a törvényszék azon döntését, hogy a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége vádja alól bizonyítottság hiányában felmentette. Így kérte, hogy az ítélet tábla a törvényszék ítéletét helyes indokainál fogva hagyja helyben.
- [15] Az ítélet tábla az ügyészi fellebbezést a Be. 599. § rendelkezései alapján, a Be. 617. §-ára figyelemmel nyilvános ülésen bírálta el.
- [16] A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakkal egyezően a másodfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt, a védő a másodfokú bíróság határozatának helybenhagyását indítványozta.
- [17] Az ítélet tábla elsődlegesen megállapította, hogy az ügyészség másodfellebbezése joghatályos.
- [18] A Be. 615. § (1) bekezdése szerint ugyanis a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén.
- [19] A Be. 615. § (2) bekezdés b) pont I. fordulata értelmében ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság az elsőfokon elítélt vádlottat felmentette.
- [20] A Be. 615. § (3) bekezdése pedig kimondja, hogy a fellebbezés sérelmezheti
a) az ellentétes döntést,
b) illetve kizárólag a másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezését vagy részét, amelyet a másodfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett.

- [21] A törvényi előfeltételek teljesültek, mert a másodfokú bíróság az elsőfokon elítélt vádlott vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott és az ügyészi fellebbezés az ellentétes döntést, azaz a vádlott felmentését sérelmezte.
- [22] A harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) és (2) bekezdése szerinti terjedelemben bírálta felül a megtámadott másodfokú ítéletet, valamint az azt megelőző első- és másodfokú eljárást.
- [23] A felülbírálat első perjogi lépcsője az eljárási szabályok megtartásának vizsgálata. A felülbírálat során az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú és másodfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok maximális betartásával folytatta le, nem került sor olyan a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve Be. 608. § (1) bekezdés a-f) pontjában írt eljárási szabálysértésre, amely a másodfokú ítélet érdemi bírálatát kizárná.
- [24] A felülbírálat ezt követő szempontja, hogy a másodfokú ítélet tényállása megalapozott-e. A Be. 619. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú bíróság ítéletét képező tényállásra, ha az további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott, avagy a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető. A harmadfokú bíróság azt vizsgálja, hogy a másodfokú bíróság által akár javítás nélkül is vagy módosítással irányadónak tartott tényállás megalapozott-e.
- [25] Az ítéletábra megállapította, hogy a másodfokú bíróság döntésén alapuló tényállás a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontja alapján megalapozott. A törvényszék az általa észlelt tényállásbeli megalapozatlanságot a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében eljárva az elsőfokú bíróság által is értékelt iratok, a nyilvános ülésen és a tárgyaláson elhangzottak, valamint a bizonyítási eljárás során beszerzett igazságügyi műszaki szakértői vélemény és az iratok alapján egészítette ki, illetőleg pontosította az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, ezen tevékenysége során a másodfokú ítéletben [27]-[32] bekezdéséig terjedő kiegészítésekkel, illetőleg változtatásokkal a tényállás teljes egészében megalapozottá vált, mely mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, így az a harmadfokú bíróság számára is irányadó volt a Be. 617. §-a alapján.
- [26] A bűnösség kérdésének felülbírálata során az ítéletábra megállapította, hogy a másodfokú bíróság a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján - mivel nem bizonyított a bűncselekmény elkövetése - a vádlottat bizonyítottság hiányában törvényesen mentette fel, helytállóan hivatkozott a másodfokú bíróság arra, hogy a vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentésére nem kerülhet sor, mivel kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy szén-monoxid visszaáramlás történt, szén-monoxid mérgezés közvetlen veszélye alakult ki akkor, amikor a lakásban a tényállásbeli időben röviddel a szén-monoxid érzékelő készülék jelzését követően 46 ppm szén-monoxid koncentrációt mértek.
- [27] A másodfokú bíróság [40]-[48] bekezdéséig terjedően feltárt hiányosságokra tekintettel teljeskörűen fejtette ki, hogy az ügyben a kielégítő légellátás és égéstermék elvezetési feltételek meglétének ellenőrzése nélkül nem lehetett érdemben állást foglalni arról, hogy mi volt a szén-monoxid visszaáramlás oka és annak kialakulásáért ki a felelős, történt-e bárki részéről foglalkozási szabályszegés. Helytállóan hivatkozott továbbá arra is, hogy az ügyben nem került vizsgálatra, hogy a 2002-es kivitelezéshez képest a fűtőkészülék helyiségeivel légtér-összeköttetésben lévő helyiségekben a légellátást befolyásoló átalakításra került-e sor. A másodfokú bíróság által feltárt hiányosságokat teljeskörűen és színvonalasan megindokolta, ami a felmentő rendelkezés meghozatalát eredményezhette.

- [28] Így a másodfokú bíróság által megállapított és irányadónak tekintett tényállás alapján megalapozott döntést hozott, mikor a vádlottat az ellene foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége (Btk. 165. § (1) bekezdés) miatti vád alól felmentette.
- [29] Törvényes a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés is.
- [30] A kifejtettekre tekintettel az ügyészi fellebbezés alaptalansága miatt a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 623. § alkalmazásával helybenhagyta.
- [31] Megállapítja a harmadfokú bíróság, egyben figyelmezteti a vádlottat és a védőt, hogy a felmentés folytán a Be. 576. § (2) bekezdése és a terhelt, a meghatalmazott védő, valamint a büntetőeljárásban résztvevő egyéb személyek díjáról és költségéről szóló 19/2018. (VI.28.) IM rendeletben foglaltak szerint fennállnak a megtérítés törvényi előfeltételei. Az állam az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésétől számított egy hónapon belül a jogszabályban meghatározott mértékben megtéríti a vádlott költségét, továbbá a meghatalmazott védőjének díját és költségét.

Debrecen, 2020. július 13.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Lányi Csaba sk. előadó bíró, Dr. Nagy Éva sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 1.Bf.136/2019/17. számú ítélete az ítéletábra jelen határozata által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2020. július 13.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke